

*Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola és
Készségfejlesztő Speciális Szakiskola*

Értelmileg akadályozott tanulók elégedettségének, elégedetlenségének és igényeinek mérése

A Horváth & Dubecz Oktatási tanácsadó Bt. óvodások elégedettségének és igényeinek mérésére szolgáló képes mérőeszköze adta az ötletet 2000-ben készült eszközünkhöz. (Korosztály: általános iskola: 7-18 év, szakiskola : 16-22 év)

Tartalom

Elégedettség, elégedetlenség és az igények felmérésének célja

A felméréndők köre

A mérési módszer leírása

A mérés eszközeinek bemutatása

A mérés általános menete és regisztrálása

A mérés körülményei, megbízhatóság, ismételhetőség

A mért eredmények értelmezése

A mérés hibalehetőségeinek csökkentése

A mérést végzők felkészítése

Esetleírások

Egyéni adatgyűjtő

Csoport összesítő

Iskolai összesítő

Mérési útmutató

Rajzok, piktogramok

Fényképek

Elégedettség, elégedetlenség és az igények felmérésének célja

A Comenius 2000 I., II. intézményi modell adott szakaszában, az érdekelt felek igényeinek felmérésénél cél meg tudni az intézmény tanulóinak elégedettségét, elégedetlenségét az oktatói-nevelői szolgáltatással.

- Melyik tevékenységeket szeretik illetve nem az iskolában.
- Mi az, amivel szívesen töltenének több időt, netán vágnak valami másra is.
- Tetszésük találkozik-e a gyógypedagógiai oktatás-nevelés tantervi előírásaival, a fejlődésük szempontjából kiemelten fontos területekkel. Amennyiben nem, hogyan lehetne megkedveltetni.
- Az intézményben évente ismételhető mérési gyakorlat bevezetése, amelyben láthatóvá válhat különösen hosszabb távon, hogy vajon változik-e a változó világgal együtt tanulóink igénye...

A felméréndők köre

Az általános iskoláskorú értelmileg sérült (középsúlyos) tanulók kb. 7–18 éves korig, és amennyiben az intézményben működik készségfejlesztő speciális szakiskola kb. 16–22 éves korig. Természetesen lesznek olyan tanulók, akik ezzel az eszközzel sem mérhetők, vagy azért, mert még nem elég érettek, vagy pedig későbbiekben sem fogják megérteni illetve teljesíteni a feladatot. Óvodásainak nagy többsége ezzel a módszerrel sem mérhető.

2000-ben teljes körű mérés történt intézményünkben az általános iskolában és készségfejlesztő speciális szakiskolában. A tanulók 70%-a mérhető volt. Hiányzott a tanulók 13%-a a mérések idején, és a tanulók 17%-a nem volt mérhető.

Csoportokra bontva

	<i>mérhető / fő</i>	<i>nem mérhető / fő</i>	<i>hiányzó / fő</i>
ált. iskolában			
1cs.	7	3	-
2cs.	9	2	-
3cs.	8	2	2
4cs.	6	3	1
5cs.	5	3	1
6cs.	1	3	2
7cs.	6	2	-
8cs.	11	1	-
9cs.	9	1	-
10.	8	1	1
szakiskolában			
1cs.	6	1	3
2/a	4	2	1
2/b	4	2	4
3cs.	6	-	-
	-----	-----	-----
	90 fő	26 fő	15 fő

A mérési módszer leírása

A mérés eszközeinek bemutatása

KÉT RAJZ, VAGY KÉT PIKTOGRAM

(Mellékletben megtalálható)

Az egyik rajzon mosolygós, a másikon sírós gyerekarca, vagy a vidámságot illetve szomorúságot kifejező piktogram használata a gyerek korától, képességétől függ. (Továbbiakat a mérés meneténél.)

SORSZÁMMAL ELLÁTOTT SZÍNES FÉNYKÉPEK

(Mellékletben megtalálható)

Az első sorozat tizenkét fényképét az iskolában – a nagyszünet, kirándulás, táborozás, séta kivételével – a tanórákon folyó tevékenységekről készítettük, de megnevezéseikben nem használtuk a tantervben lévő tárgyak neveit. Ugyanazon a néven és sorszámon szerepel „a” és „b” variáns kép, használatuk attól függ, hogy kisebbeket, vagy nagyobbakat mérünk. Például a kisebbeknél jellemző tevékenység a gyöngyfűzés, a nagyoknál a szövés, tehát eldöntjük, hogy hívóképnek melyiket választjuk, amikor meg akarjuk tudni tanulóink kézimunkához kapcsolódó tetszését. (A kézimunka sok egyéb tevékenységet takar, ez szóbeli instrukcióként hangzik el, alkalmazása fellelhető a mérőeszköz használatánál) Szükséges hangsúlyozni, hogy hívóképekről van szó, és a beállításuk azért olyan amilyen, hogy a tevékenységre kerüljön a hangsúly, ne a képen szereplő személyekre, és a kép hangulati eleme se domináljon. Fontos volt, hogy a tantervi órák számossága és elnevezése helyett, átfogó tevékenységek adják a mérőeszköz gerincét. Egyrészt nagyszámú képet tanulóinknál nem lehet alkalmazni. (Mérés időtartama, figyelmük koncentráltsága, terjedelme, kitartása stb.) Másrészt a mérőeszköz használhatósága sem bír el túl sok képet. (A mérések ismételhetősége, összehasonlíthatósága érdekében sem lett volna szerencsés több sorozat képet készíteni alsó, középső, stb. szakaszokban.) Lényeg

megtudni, hogy különböző életkorú tanulóink, melyik tevékenység-típust szeretik és melyiket nem.

A második sorozat képei szakköri, vagy külső helyszínen megvalósuló tevékenységeket mutatnak. Némelyik szakköri tevékenységet 2000. óta tanórák keretében kötelezően oktatunk, tehát valamennyi tanulót érint, de vannak olyanok, amelyen csak kevés számú gyerek vesz részt. (Igényeket is lehet mérni a második sorozat képeivel)

ADATGYŰJTŐ LAPOK

(Mellékletben megtalálható)

Három fajta adatgyűjtő lap van:

- Egyéni adatgyűjtő lap
- Csoportösszesítő
- Iskolai összesítő

UTMUTATÓ A MÉRÉSEKHEZ

(Mellékletben megtalálható)

Rövidített változata a mérések általános menetének és regisztrálásának: emlékeztetőül.

A mérés általános menete és regisztrálása

Tanulók csoportosítása a mérések módszerének szempontjából:

- a. Mérhető – jobb képességűek
- b. Mérhető – gyengébb képességűek, vagy alsó szakaszosok
- c. Nem mérhető

a. Mérhető – jobb képességűek tanulók mérésének lépései

1. Megmutatom az arcokat vagy a piktogramokat és meggyőződöm arról, hogy valóban értik-e a jelentésüket (Mi jut eszedbe ezekről?)

Mit fejeznek ki ezek az arcok?... Hasonlóan egyszerű kérdéseket alkalmazunk)

2. Először kirakjuk az első sorozat fényképeit, és valamennyiről megállapítjuk, hogy mi történik rajtuk. (Mi történik a képen? Mit csinálnak a gyerekek? ...)
3. Kiadjuk a feladatot önálló munkára, közben a tanuló mellett maradunk. (Felszólítjuk: Amit szeretsz a tevékenységek közül, azt rakd a mosolygós arc mellé, amit nem szeretsz a szomorú archoz!) A tanuló irányítás nélkül maga rendezi a képeket. Miután befejezte, a kérdező kitölti az egyéni adatgyűjtő lapot. (A megfelelő helyre beírja az „ikszeket”). Amennyiben a mérés céljának szempontjából fontos észrevételek, vélemények hangzanak el a képek rakosgatása közben, beírjuk az adatgyűjtő lap szóbeli közlés rovatába.
4. Kirakjuk a második sorozat fényképeit, melyek a szakköri tevékenységeket ábrázolják. Ebben az esetben is járjunk el úgy, mint az előbbieken, függetlenül attól, hogy jár-e az adott szakkörre vagy sem. Miután kirakta a fényképeket a két piktogram alá, tisztázzuk, hogy jár-e a szakköre, vagy csak szeretne járni. (Amennyiben a mosolygós arc alá került a kép.) Ha jár, akkor az egyéni adatgyűjtőn „beikszeljük”, de ha csak szeretne járni, akkor a szóbeli közlésekhez írjuk, a vágyak, igények helyére. (A sorszámozott képek az elégedettséget illetve elégedetlenséget mérik, a szóbeli közlés az igényeket.) Előfordulhat, hogy a sírós archoz vagy a szomorú piktogramhoz kerül egy fénykép, ilyenkor érdemes megtudni, hogy miért rakta oda. (Azért, mert jár a szakkörre, de valamiért nem szereti, vagy csak azért rakta oda, mert nem jár, de szeretné, vagy nem is szeretne járni, mert pl. fél a lótól...)
5. Megkérdezzük, hogy szeretne-e valamivel foglalkozni az iskolában, amiről nem látott képeket. Válaszát a szóbeli közlésekhez írjuk. (Figyelem: előfordul, hogy otthoni időtöltését mondja kívánságként.

pl. videózni. tévén. Ilyenkor tovább próbálkozunk: pl.: igen, ezt szereted, de otthon is tudsz tévén, de van-e még valami, amit szeretnél itt a gyerekekkel az iskolában...)

6. Megdicsérjük és megköszönjük közreműködését.

A jobb képességű tanulók rendszerint segítség nélkül, szívesen végzik el a feladatot. Mégis amikor egyedül dolgoznak maradjunk mellettük, hogy fel tudjuk jegyezni szóbeli közléseiket és ki tudjunk zárni a félreértéseket.

b. Mérhető gyenge képességű, vagy alsó szakaszos tanulók mérése.

1. Megmutatom a két arcot, és meggyőződöm arról, hogy értik-e a jelentésüket. (Mi jut eszedbe ezekről? Melyik a vidám, melyik a síró? ...)
2. Az első sorozat képeit kirakás után egyenként megmutatjuk, és megfogalmaztatjuk, hogy milyen tevékenységet ábrázolnak, majd azt is megkérdezzük, hogy szereti-e. (Mit látsz a képen? Mit csinálnak a gyerekek ? Te szereted ezt? ...)
3. Megint egyenként vesszük a képeket és felszólítjuk: Amit szeretsz, azt rakd a mosolygós archoz, amit nem, azt a síróshoz.

Önellentmondásokkal bőven találkozhatunk a mérhető, de gyengébb képességű tanulók körében. Ilyenkor a célt kell szem előtt tartani, szereti-e az adott tevékenységet vagy sem. Néhány gyakrabban előforduló furcsaság :

- Kivétel nélkül mindent a mosolygós archoz rak. Kideríteni, hogy valóban megértette-e a feladatot. Gyerekeink közül a legtöbben

imádnak iskolába járni, (bejáró intézményről van szó) mert otthon unatkoznak, és elvétele valóban akad olyan gyerek, aki mindent a mosolygós archoz rak. Érdekes megkérdezni a csoportban tanító tanárt, hogy van-e olyan, amit nem szeret.

- Sírós archoz rak olyasmit, ami hihetetlennek tűnik. Úgy kell segíteni a gyengébb képességű gyerekeket, hogy ne befolyásoljuk válaszukat. Például ne mondjuk: ne viccelj már, nem igaz, hogy ezt nem szereted! Korrektebb, ha valamiben bizonytalanok vagyunk megkérdezzük a csoportban tanító tanárt. Sokat számít a megfelelő kérdezés és irányítás. Például egy kislány hihetetlenül sok képet rakott a „nemszeretem” archoz, olyanokat is, amit általában a többiek szeretnek. Kiderült, hogy csak két nap jár egy héten iskolába és következetesen mindent ami ezeken a napokon történik a sírós arcnál helyezett el, és mindent amiből kimaradt a mosolygós arcnál. Tehát ő makacsul csak arra válaszolt, hogy amiből kimarad azt nagyon szeretné.
- Következetlenségében van következetesség. Például mindenre azt mondja, hogy szereti, mégis csoportosítva rakja az arcok mellé, vagy mindent a mosolygós arc mellé rak, mert a mosolygós arc tetszik neki, de szóbeli közlésében elmondja, hogy mit nem szeret csinálni.

Miután megállapítottuk mit szeret és mit nem, ugyanúgy haladunk a mérés lépéseiben, mint a jobb képességű tanulóknál. A különbség a nem önálló feladatvégzés és egy beépített kontroll: előbb megkérdezzük, hogy szereti-e az adott tevékenységet, és csak azután szólítjuk fel, hogy rakja a megfelelő archoz. Az önálló feladatvégzés lenne a korrekt eljárás, mert ez felelne meg egy kitöltött kérdőívnek, de ezzel csak a jó képességű tanulóinkat mérnénk és ez az alacsony számú mérés, továbbá a „jó tanulókra való korlátozás” torzítaná tanulóink elégedettségét és igényeit.

c. Nem mérhető tanulók

Nem vonhatók be, figyelmük irányíthatatlan, nem értik a feladatot. Miután megpróbáltuk a mérést a gyenge képességűek módszerével, tekinthetjük úgy, mint egy nem visszaküldött kérdőívet.

A mérés körülményei, megbízhatósága, ismételhetősége

- *Helyszín:*

Legyen a tanuló megszokott környezete, és lehetőleg ne vigyük külön helységbe, hanem saját csoportjában vonuljunk vele félre, miközben a bent tartózkodó tanár foglalkozik a csoporttal. (A gyerekek szeretnek fényképeket nézni, és nem fogja őket zavarni az, hogy a többiek mást csinálnak, örülnek annak, hogy velük külön foglalkoznak és a többiek is nyugodtak, hiszen meg kell mondani, hogy mindenki sorra kerül. Praktikus továbbá, hogy a bent tanító tanár gyakran az osztályfőnök, vagy a délutános, így ha szükséges, könnyen lehet tőlük kérdezni. A mérés így gyors és természetes.)

- *A mérést végző személye:* Jó, ha ismeri a gyerekeket, de ne ő legyen az osztályfőnök vagy a délutános kolléga. Vegyen részt felkészítésen, mert valamennyi mérést végző személynek egyformán és konzekvensen kell végezni bizonyos elemeket a mérés folyamán, ugyanis az ismételhetőség miatt nem szerencsés az egyéni stílus bizonyos elemeknél.

- *A mérés megbízhatósága:* Ismerve a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulóink egyéniségét; gyakran következtelenek, hiányzik egy sor evidencia feladathelyzetben, ami a személyiség típusától függetlenül ép értelem mellett megvan – könnyen belátható, hogy annál megbízhatóbb a mérés, minél több tanulót mérünk. Esetükben nem szerencsés a mintavétel, illetve csakis akkor, ha a minta legalább 60, még inkább 80 fős. Az iskolai összesítő ebben az esetben reális képet nyújt. A csoport összesítők, jó információk a csoportban tanítóknak. Természetesen az olyan intézményekben is, ahol enyhe fokban sérült tanulók járnak és a középsúlyosok csak néhány csoportot képeznek, meg kell őket mérni, igényeikről megkérdezni, hiszen partnereink. A mérések eredménye egyes pontokban, vagy

korrelál az enyhe fokban sérültek eredményeivel és így része lehet az intézményi összesítőnek, vagy nem, és ilyenkor a csoport összesítőik szolgálnak alapul igényeik kielégítéséhez.

Mérési eredmények

A tanulók igény és elégedettségmérése 2000/01-ben és 2003/04-ben teljes körű volt, 2001/2002 és 2002/2003-ban mintavételes (1/3-os). Több éves mérési tapasztalat alapján beigazolódott a mérőeszköz ajánlása, hogy reális képet csak nagyobb minta ad, legalább 60 tanulót meg kell mérni, hogy a mintában a széles skálán mozgó tanulói szintek, (képességeik különbözőségéhez köthető kedves foglalkozásaik pl. halmozottan sérültek esete) arányosan szerepeljenek. Mérési szabályzatunk ezért módosításra szorul, ugyanis az 1/3-os mintát tartalmaz. (45 tanuló) A két mintavételes mérésünkbe utólag vettük észre, hogy nagyobb arányban kerültek nem halmozottan fogyatékosok.

Idő / minta	Mérhető fő / %	Nem mérhető	Hiányzó	Pozitív válasz	Negatív válasz
2000/01 T	91 / 70	22 / 16,9	17 / 13,1	82,3 %	17,7 %
2001/02 1/3	40 / 87,5	5 / 12,5	0	86,3 %	13,7 %
2002/03 1/3	40 / 90	4 / 10	0	89,3 %	10,4 %
2003/04 T	89 / 87,6	11 / 12,4	13 / 13	80,13%	19,87 %

A két teljes körű mérés pozitív és negatív válaszainak összehasonlításánál szignifikáns különbség nincs, ami arra utalna, hogy a tanulók elégedettsége negatív, vagy pozitív irányban elmozdult volna. A mi tanulóinknál szomatikus és pszichés adottságaik változó mennyiségi előfordulása és ezek jellege a felmenő korosztályoknál eltérő tanulói összetételt jelent, és más és más jelenthet könnyebbséget, nehézséget, szeretem, nem szeretem helyzetet az iskolai munkában, szabadidő illetve sport tevékenységek körében.

Sorrendben a legkevésbé kedvelt tevékenységek a következők

	2000/01 T	2001/02 1/3	2002/03 1/3	2003/04 T
1.	Kézimunka	Olvasás	Olvasás	Számolás
2.	Számolás	Asztali játék	Önkiszolgálás	Kondi terem
3.	Olvasás	Kézimunka	Számolás	Olvasás
4.	Asztali játék	Számolás	Kézimunka	Kézimunka
5.	Séta	Több egyforma	Több egyforma	Asztali játék

Sorrendben a legkedveltebb tevékenységek a következők

	2000/01 T	2001/02 1/3	2002/03 1/3	2003/04 T
1.	Nagyszünet	Kirándulás	Nagyszünet	Nagyszünet
2.	Testnevelés	Nagyszünet	Kirándulás	Önkiszolgálás
3.	Kirándulás	Számítógép	Ábrázolás	Kirándulás
4.	Ábrázolás	Tankönyha	Számítógép	Ábrázolás
5.	Számítógép	Ábrázolás	Több egyforma	Számítógép

Részletesebb elemzés nélkül is megállapítható, hogy az intellektuális erőfeszítést igénylő olvasás, számolás és a manuális erőfeszítést igénylő kézimunka valamennyi mérés alkalmával a legkevésbé kedvelt tevékenységek közé tartozik. Ugyan így az asztali játék. A kondi terem, séta, testnevelés megosztja a gyerekeket, ugyanis egy részüknek kifejezetten a kedvence, a mozogni egyáltalán nem akaró gyerekek viszont utálják.

A gyerekek által kevésbé kedvelt erőfeszítést igénylő tárgyak esetén is olyan magas a pozitív válaszok százaléka, hogy célként a magas eredmények megtartását tűzhetjük ki.

A legkedveltebb tevékenységek között valamennyi mérés alkalmával szerepelt a nagyszünet, kirándulás, ábrázolás, számítógép. A nagyszünetet érthetően még a mozogni, sétálni nem szerető gyerekek is kedvelik, ugyanis itt mindenkivel találkozhatnak, az udvaron történnek „érdekes” események, kirándulásra pedig busszal megyünk. A 2003/04 teljes körű mérésnél az önkiszolgálás kedveltségének oka lehet, hogy sok 16 év feletti tanuló érkezett intézményünk szakképzésébe, így eltolódott az általános iskolások és a szakképzősök számaránya.

Tanulói igények

1. Valamennyi mérés alkalmával előjön, hogy az idősebb tanulók közül többen szeretnének „bulizni” és nemcsak osztálykeretben.
2. Vannak olyan tanulók, akik olyan szakkörökbe szeretnének járni, ahol korlátozott a létszám.
3. Több kirándulást szeretnének.
4. És egyes gyerekek különféle sportokat.

Összefoglalva a mérések és az igények eredményeit, gyerekeink nagyon elégedettek, boldogan járnak iskolába, örülnek azoknak a lehetőségeknek, amiket biztosítunk nekik. A méréseket kifejezetten szeretik, a beszédes gyerekek a képek rendezése közben élénken kommentálják viszonyukat az adott tevékenységhez.

Kérdezhetné valaki – természetes megfigyeléssel is megállapíthatók ezek a mérési eredmények, akkor miért szükséges mérni speciális tanulóinkat?

Válasz:

- Partnerközpontú működés nem képzelhető el a legfontosabb közvetlen partner megkérdezése nélkül. (Kíváncsiak vagyunk.)
 - Nem várt eredmény bármikor kijöhet, leginkább csoport szinten.
 - Egy dokumentált mérés ösztönöz fejlesztésekre, problémák megoldásának keresésében.
 - Mérési eredmény és igényfelmérés hivatkozási alap lehet pl. pályázatok benyújtásánál.
-
- *Ismételhetőség kérdése:* Lényege a mérőeszköz ismerete és hosszabb távon változatlan formában történő alkalmazása, és a mérést végzők felkészítése. Mindezek ellenére valószínűtlen trend kimutatása, hiszen tanulóinkban nem zajlik le majd belső mérés, hogy valamiben érzékeltek-e javulást, vagy romlást. Más típusú változásokat figyelhetünk majd meg.

A mért eredmények értelmezése

Az iskolai összesítőkből intézmény specifikus (bejáró, bentlakásos) lehet a mért tevékenységek egy része, de a kiválasztott 12 tevékenység az értelmükben sérült (akadályozott) tanulókat oktató-nevelő intézményekben feltételezhetően általános. Tanulóink válaszai a pedagógiai munka minőségére való következtetésre alkalmatlanok. Tevékenységek illetve személyek népszerűségére rámutathatnak.

A mérési hibalehetőségek csökkentése

1. Tanulói mintán próbamérés, ezt követően konzultáció.
2. Mérést végzők felkészítése.
3. A tényleges mérések utáni tapasztalatcsere.
4. Mérőeszköz vagy mérési technika esetleges korrekciója.
5. Kontrollmérés

A mérőeszköz egyszerű, leginkább a mérést végzők feltett kérdéseinek megfogalmazásában, kérdezési technikájában, a mérés lefolytatásának körülményeiben, stílusában kell egyetértésre jutni, és azt következetesen alkalmazni.

A mérést végzők felkészítése

- Tanulmányozzák át a mérőeszközt.
- Legyen saját mérési útmutatójuk.
- A támogató csoport valamelyik tagja belső képzés keretében – miután végzett próbaméréseket és rendelkezik kellő tapasztalattal – gyakorlatban mutassa be, hogy hogyan és milyen stílusban képzelel el a mérés lefolytatását, jobb képességű, gyengébb képességű, fiatalabb és idősebb tanulónál.
- A mérést végzők jussanak egyetértésre felteendő kérdéseik hasonló megfogalmazásában.

Esetleírások

A tanulók mérésénél előfordul, noha értik a feladatot nem azonosulnak vele, mert sokkal fontosabb közölniük, ami nekik fontos, és ettől nemigen téríthetők el.

1. Már említettem annak az értelmes lánynak az esetét, aki csak két nap jár egy héten iskolába és azokat a tevékenységeket, amiket ezeken a napokon végez a sírós arc mellé rakta, és az összes többit a mosolygós mellé. Nagyon szeretne minden nap iskolába jönni, de ez nem lehetséges számára, ezért csakis ezt a vágyát akarta közölni. (Makacs Down-szindrómás gyerekeknél előfordul.) Sajnos céljaink szempontjából őt a nem mérhetőkhöz kellett sorolni.
2. A nyolcadik csoportban valamennyi gyerek mérhető, sőt legtöbbször a jobb képességűek módszerével. Tökéletesen értették a feladatot, mégis az egyik adat nagyon furcsa volt. Túl sokan tették a tankonyhai foglalkozást a „nemszeretem” foglalkozások közé. Kiderült, hogy a félévben végig nem volt gyermekfelügyelő a csoportban és háztartási ismeret órákon teljesen háttérbe szorult a tankonyhai foglalkozás. Tehát több gyerek a csoportban azért jelölte meg „nemszeretemmé” mert nem vett részt tankonyhai foglalkozáson. Sajnos ez is többször előfordult, hogy amit nem csinálnak a sírós archoz teszik, vagy a mosolygós mellé. Ez könnyen kideríthető, és ha csupán egy-két adatra vonatkozik, felhasználható a mérés. Pontosan az ilyen hibák miatt kell nagyszámú tanulót mérni és kerülni a mintavételt. Különösen jellemző ez a szakköri foglalkozások képeinél.
3. Alsó szakaszban bizonytalanabb a mérés, kivéve a jó képességű tanulókat, ezért minden bizonytalanságot érdemes megkérdezni a csoportban tanító tanártól. Például itt fordul elő, hogy a számítógépekről készült fényképet összekeverik a televízió nézéssel.

Összefoglalás

A két teljes körű és két mintavételes mérés után a következők a kiemelten fontos tapasztalatok:

1. Mintavételes mérések idején fontos, hogy a minta elég nagy legyen. Tanulóink sajátosságaiból adódóan elkerülhetetlenek a „mérési hibák”. Ezért kis létszámú intézmény esetén érdemes teljes körű mérést végezni, nagyobb tanulói létszám mellett legalább 60, de inkább 80 fős legyen a minta.
2. Jobban bevált a mosolygós illetve sírós arcot ábrázoló rajz, mint a piktogram.
3. Az intézmény élete illetve tevékenységeinek egy része évről-évre változhat, ezért a második sorozat, a szakköri tevékenységek képei nyugodtan kicserélődhetnek, bővíthetnek, változhatnak, de a 12 db. képből álló alapsorozat legalább két teljes körű mérés megtörténteig legyen változatlan, az eredmények feldolgozásának és összehasonlíthatóságának érdekében. Az alapsorozat az adott intézményben karakteresen fejezze ki azokat az „örök” (oktatásban–nevelésben megtörténő) tevékenységeket, amelyek tanulóink sajátosságaiból adódnak és a tantervekben is markánsan megjelennek. Tulajdonképpen a képek frissítéséről lenne szó, hogy azok ne legyenek „muzeálisak”. (A kollégiumi elégedettséget külön sorozatban kellene nézni.)
4. Ismételhetőség kérdésénél lényeg a mérőeszköz ismerete és hosszabb távon változatlan formában történő alkalmazása, és a mérést végzők felkészítése.
5. Intézmény specifikus (bejáró, bentlakásos) lehet a mérési eredmények és a képek egy része, más részük viszont, azonos profilú intézményben feltételezhetően általános illetve összehasonlítható.
6. Tanulóink válaszai a pedagógiai munka minőségére történő következtetésre alkalmatlanok. Rámutathatnak tevékenységekre illetve személyekre népszerűségére.

EGYÉNI ADATGYŰJTŐ

Elégedettség ill. elégedetlenség mérése

Mérés ideje:
Mérést végezte:

Csoport száma:
Tanuló életkora:

☺ +	Alaptevékenységek	☹ -	A képek hívómondatai
	1. Kirándulás, táborozás		A gyerekek kirándulnak, táboroznak.
	2. Ábrázolás-alakítás		A gyerekek festenek, vágnak stb.
	3. Számolás - mérés		A gyerekek számolnak, matekoznak.
	4. Olvasás-írás		A gyerekek olvasnak, írnak.
	5/a.Kézimunka		A gyerekek gyöngyöt fűznek, varrnak stb.
	5/b.Kézimunka		A gyerekek szőnek, varrnak, subáznak stb.
	6. Nagyszünet		A gyerekek szünetben az udvaron vannak.
	7. Önkiszolgálás		A gyerekek öltöznek, fogat mosnak stb.
	8. Számítógépezés		A gyerekek számítógépeznek.
	9. Tankonyha		A gyerekek sütnek, főznek a tankonyhában.
	10/a Körjáték		A gyerekek a szőnyegen játszanak.
	10/b.Asztali játék		A gyerekek asztalon játszanak, társasoznak
	11/a.Testnevelés b.Testnevelés		A gyerekek tornáznak.
	12/a. Séta b. Séta		A gyerekek az utcán sétálnak, mennek a játszótérre.
	Szakkörök		A képek hívómondatai
	13. Úszás		A gyerekek az uszodában úsznak.
	14. Agyagozás		A gyerekek agyagoznak.
	15. Ének-zene		A gyerekek énekelnek, tapsolnak.
	16. Kendőfestés		A gyerekek kendőt festenek.
	17. Mézeskalácssütés		A gyerekek mézeskalácsot sütnek.
	18. Lovaglás		A gyerekek lovagolnak.
	19. Tánctanulás		A gyerekek táncolni tanulnak.

Igények, vágyak felmérése, szóbeli közlések

Mosolygó ☺	
Síró ☹	

CSOPORT ÖSSZESÍTŐ

Elégedettség ill. elégedetlenség mérése

Csoport száma:

Mérés ideje:

Mérést végezte:

mérhető: fő %
nem mérhető: fő %
hiányzó: fő %

😊 + db.	Alaptevékenységek	☹️ - db.	A képek hívómondatai
	1. Kirándulás, táborozás		A gyerekek kirándulnak, táboroznak.
	2. Ábrázolás-alakítás		A gyerekek festenek, vágnak stb.
	3. Számolás - mérés		A gyerekek számolnak, matekoznak.
	4. Olvasás-írás		A gyerekek olvasnak, írnak.
	5/a.Kézimunka		A gyerekek gyöngyöt fűznek, varrnak stb.
	5/b.Kézimunka		A gyerekek szőnek, varrnak, subáznak stb.
	6. Nagyszünet		A gyerekek szünetben az udvaron vannak.
	7. Önkiszolgálás		A gyerekek öltöznek, fogat mosnak stb.
	8. Számítógépezés		A gyerekek számítógépeznek.
	9. Tankönyha		A gyerekek sütnek, főznek a tankonyhában.
	10/a Körjáték		A gyerekek a szőnyegen játszanak.
	10/b.Asztali játék		A gyerekek asztalon játszanak, társasoznak
	11/a.Testnevelés		A gyerekek tornáznak.
	b.Testnevelés		
	12/a. Séta		A gyerekek az utcán sétálnak, mennek a játszótérre.
	b. Séta		
	Szakkörök		A képek hívómondatai
	13. Úszás		A gyerekek az uszodában úsznak.
	14. Agyagozás		A gyerekek agyagoznak.
	15. Ének-zene		A gyerekek énekelnek, tapsolnak.
	16. Kendőfestés		A gyerekek kendőt festenek.
	17. Mézeskalácssütés		A gyerekek mézeskalácsot sütnek.
	18. Lovaglás		A gyerekek lovagolnak.
	19. Tánctanulás		A gyerekek táncolni tanulnak.

1 - 12. kép

13 – 19. kép

Mosolygó 😊	Összesen : db.	Összesen: db.
Síró ☹️	Összesen: db.	Összesen: db.

ISKOLAI ÖSSZESÍTŐ

Elégedettség ill. elégedetlenség mérése

Mérés ideje:
Mérés kiterjedése:

mérhető: fő %
nem mérhető: fő %
hiányzó: fő %

 + %	Alaptevékenységek	 - %	A képek hívómondatai
	1. Kirándulás, táborozás		A gyerekek kirándulnak, táboroznak.
	2. Ábrázolás-alakítás		A gyerekek festenek, vágnak stb.
	3. Számolás - mérés		A gyerekek számolnak, matekoznak.
	4. Olvasás-írás		A gyerekek olvasnak, írnak.
	5/a.Kézimunka		A gyerekek gyöngyöt fűznek, varnak stb.
	5/b.Kézimunka		A gyerekek szőnek, varnak, subáznak stb.
	6. Nagyszünet		A gyerekek szünetben az udvaron vannak.
	7. Önkiszolgálás		A gyerekek öltöznek, fogat mosnak stb.
	8. Számítógépezés		A gyerekek számítógépeznek.
	9. Tankonyha		A gyerekek sütnek, főznek a tankonyhában.
	10/a Körjáték		A gyerekek a szőnyegen játszanak.
	10/b.Asztali játék		A gyerekek asztalon játszanak, társasoznak
	11/a.Testnevelés b.Testnevelés		A gyerekek tornáznak.
	12/a. Séta b. Séta		A gyerekek az utcán sétálnak, mennek a játszótérre.
	Szakkörök		A képek hívómondatai
	13. Úszás		A gyerekek az uszodában úsznak.
	14. Agyagozás		A gyerekek agyagoznak.
	15. Ének-zene		A gyerekek énekelnek, tapsolnak.
	16. Kendőfestés		A gyerekek kendőt festenek.
	17. Mézeskalácssütés		A gyerekek mézeskalácsot sütnek.
	18. Lovaglás		A gyerekek lovagolnak.
	19. Tánctanulás		A gyerekek táncolni tanulnak.

1 - 12. kép átlaga

13 – 19. kép átlaga

Mosolygó 		
Síró 		

MÉRÉSI ÚTMUTATÓ

(Elégedettség ill. valamint igényfelmérés az intézmény tanulóinál)

A tanulók csoportosítása mérési szempontok alapján

- a. Mérhető - jobb képességűek
- b. Mérhető - gyengébb képességűek
- c. Nem mérhető

a. Mérhető - jobb képességűek

1. Meggyőződöm arról, hogy értik-e a piktogramok vagy az arcok jelentését.
2. Kirakjuk az első sorozat képeit és közösen megállapítjuk, milyen tevékenységet ábrázolnak.
3. Kiadjuk a feladatot önálló munkára, de a tanuló mellett maradunk. Felszólítjuk: amit szeretsz ezek közül, azt rakd a mosolygós arc mellé, amit pedig nem szeretsz, a síróshoz! Szóbeli közléseit, amik informatívak a mérés szempontjából, beírjuk az egyéni adatgyűjtő megfelelő helyére. A tanuló irányítás nélkül maga rendezi a képeket.
4. Miután elkészült a feladattal, az eredményt beikszeljük a megfelelő helyen az adatgyűjtőn.
5. Kirakjuk a második sorozat képeit is és az előzőek szerint járunk el. (Lásd a buktatókat a mérés menetének leírásánál.)
6. Megkérdezzük, hogy mit szeretne még csinálni az iskolában, amiről nem volt fénykép, vagy melyik szakkörbe szeretne még járni. A kapott információkat beírjuk az adatgyűjtőn.
7. Megköszönjük a közreműködést. (Ha az önálló feladatvégzés nem megy, az alábbiak szerint segítjük.)

b. Mérhető – gyengébb képességűek

1. Meggyőződöm arról, hogy értik-e az arcok jelentését. (Melyik örül és melyik szomorú? stb.)
2. Az első sorozat képeit kirakjuk, megállapítjuk, hogy mit látnak a képen és megkérdezzük, szereti-e az adott tevékenységet.
3. Megint egyenként vesszük a képeket és felszólítjuk, hogy amennyiben szereti rakja a mosolygós, amennyiben nem a sírós arc mellé. (Lásd a buktatókat a mérés menetének leírásánál.) Megfelelő helyen ikszelünk illetve beírjuk a mérés szempontjából fontos szóbeli közléseket.
4. A második sorozat képeinél ugyanígy járunk el.
5. Megkérdezzük, mit szeretne még az iskolában, amiről nem volt fénykép, vagy melyik szakkörbe szeretne járni. Igényeit lejegyezzük.
6. Megdicsérjük a feladat végeztével.

AZ ÚTMUTATÓ ISMERETE KEVÉS, A MÉRÉS MENETÉNEK LEÍRÁSA TARTALMAZZA TANULÓINK SAJÁTÓSSÁGÁBÓL ADÓDÓ PROBLÉMÁKAT ÉS ÉRTÉKELESÜKET!